

23.1.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö

27. 01. 2014

no. 85/040/2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: OKM/85/040/2012

**LAUSUNTO LUKIOKOULUTUKSEN YLEISTEN VALTAKUNNALLISTEN TAVOITTEIDEN
SEKÄ TUNTIJAON UUDISTAMISTA VALMISTELLEEN TYÖRYHMÄN EHDOTUKSISTA**

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry lausuu pyydettyinä
seuraavaa:

Yleistä

Lukio on tärkeä osa suomalaista koulutusjärjestelmää tarjotessaan yleissivistystä ja kehittäessään opiskelijoiden valmiuksia jatko-opintoihin. Ammattikorkeakouluopiskelijoista 52 % on suorittanut lukion (Eurostudent VI ennakkotieto).

Käsitlemme seuraavaksi opiskelijan valmiuksia, ohjausta ja segregaaation ehkäisemistä ja lopussa on tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä.

Opiskelijan valmiudet

SAMOK on tyytyväinen siihen, että ehdotuksessa lukiokoulutuksen tavoitteita ja tuntijakoa koskevaksi asetukseksi korostuu voimakkaasti opiskelijan jatko-opinto-, työelämä- ja yhteiskuntavalmiudet sekä elinikäisen oppimisen valmiudet. Tämä on toteutuessaan omiaan parantamaan korkeakouluun hakeutuvien abien kykyjä tehdä opintoihin liittyviä valintoja ja kehittää osaamistaan opintojen aikana ja niiden jälkeen.

Opiskelijan ammattikorkeakoulu -tutkimuksessa (2010) kävi ilmi, että ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskelu- ja ajanhallintataidot eivät ole riittävällä tasolla. Niillä, joilla nämä taidot ovat jääneet puutteellisiksi, opinnot ammattikorkeakoulussa

23.1.2014

etenevät merkittävästi hitaammin. On hienoa, että asetulusonnoksessa tuodaan esiin oppimis- ja elämännhallintataidot. Varsinainen tuntijakoesitys ei kuitenkaan näytä varsinaisesti tukevan näitä tavoitteita. SAMOK pitää tärkeänä, että tähän kiinnitetään enemmän huomiota.

Muutenkin vaikuttaa siltä, että asetulusonnoksessa asetetut tavoitteet eivät välttämättä tule täyttymään kaikkien opiskelijoiden kohdalla. Erityisesti työelämä- ja yhteiskuntavalmiudet loistavat poissaolollaan pakollisten kurssien joukosta.

SAMOK pitää ehdotetuista kolmesta tuntijakomallista kannatettavimpana mallia B. Se vastaa A:ta paremmin asetulusonnoksessa asetettuja tavoitteita opiskelijan valmiuksiksi samalla tarjoten suuren valinnaisuuden.

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden valmiuksia matematiikassa ja ruotsin kielessä on vahvistettava. SAMOK katsoo, että tämä on toteutettava niin, että molempien pakollista kurssimäärää lisätään ja opetuksen sisältöjä muokataan nykyaikaisemmiksi.

Ohjaus

SAMOK pitää hyvänä, että tuntijakoehdotuksessa on lisätty pakollista opinto-ohjausta. SAMOK kuitenkin katsoo, että opinto-ohjausta tulee olla kolme pakollista kurssia ehdotetun kahden sijasta. Tällä pystytään varmistamaan riittävät opiskelu- ja elämännhallintataidot kaikille lukion suorittaneille. Lisäksi näin pystytään parhaiten varmistamaan riittävä tietotaso sekä lukio-opintojen aikaisten opintovalintojen että jatko-opintovalintojen tekemiseen. Tämä on lukion suorittaneiden korkeakouluun edenneiden opiskelijoiden kannan mukaista ja tukenee korkeakouluihin hakeutumista nykyistä paremmin. SAMOK muistuttaa, että yhteistyö korkeakoulujen kanssa on jatko-opintovalmiuksien saavuttamisessa erittäin tärkeää ja tarpeellista, varsinkin korkeakoulujen opiskelijavalintauudistuksen tehdessä opiskelijan hakupäätöksistä aikaisempaa tärkeämpiä.

Segregation ehkäiseminen

Korkeakouluissa on joitakin aloja, jotka ovat voimakkaasti sukupuolittuneet. Ammattikorkeakouluissa tällaisia ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveysala sekä tekniikan ala. Yliopistoissa sukupuolittuneita ovat esimerkiksi teknillistieteellinen ja

23.1.2014

terveystieteiden koulutus. SAMOK pelkää, että tuntijakoehdotuksen lisääntynyt valinnaisuus korostaa korkeakoulujen sukupuolittuneisuutta entisestään. SAMOK katsookin, että lukion opinto-ohjauksessa ja yhteisillä opintokokonaisuuksilla on pyrittävä mahdollisimman pitkälle tasoittamaan sukupuolten jakaumia eri oppiaineissa ja eri aineiden ylioppilaskirjoitusten suorittajissa ennen kuin opiskelijat tekevät tulevaisuuttaan voimakkaasti määrääviä opintovalintoja. Lisäksi SAMOK huomauttaa, että tässä yhteydessä on otettava huomioon muun muassa segregaaation lieventämistyöryhmän loppuraportissaan (2010) esittämät toimenpide-ehdotukset.

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä

SAMOK on tyytyväinen siihen, että ehdotuksessa korostuu voimakkaasti opiskelijan jatko-opinto-, työelämä- ja yhteiskuntavalmiudet sekä elinikäisen oppimisen valmiudet. On hienoa, että asetulusonnoksessa tuodaan esiin oppimis- ja elämänhallintataidot, mutta näyttää siltä että varsinaisessa tuntijakoehdotuksessa nämä taidot eivät näyttäyty riittävästi. Lisäksi olisi tärkeää lisätä työelämä- ja yhteiskuntataitoihin liittyviä opintoja tuntijakoon.

SAMOK pitää ehdotetuista kolmesta tuntijakomallista kannatettavimpana mallia B.

SAMOK katsoo, että ruotsin ja matematiikan pakollista oppimäärää on lisättävä korkeakouluopiskelijoiden riittävän osaamisen varmistamiseksi.

Opinto-ohjauksen pakollisen oppimäärän laajentaminen on hyvä suunta, mutta pakollisina pitää olla kahden sijaan kolme kurssia.

SAMOK pelkää lisääntyvän valinnaisuuden johtavan segregaaation kasvuun korkeakouluissa. Lukion opinto-ohjauksessa ja yhteisillä opintokokonaisuuksilla on pyrittävä mahdollisimman pitkälle tasoittamaan sukupuolten jakaumia eri oppiaineissa ja eri aineiden ylioppilaskirjoitusten suorittajissa ennen kuin opiskelijat tekevät tulevaisuuttaan voimakkaasti määrääviä opintovalintoja.

23.1.2014

SUOMEN OPISKELIJAKUNTIEN LIITTO – SAMOK RY

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Toni Asikainen".

Toni Asikainen
puheenjohtaja

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jani Hyppänen".

Jani Hyppänen
pääsihteeri

Lisätietoja

asiantuntija Veli-Matti Taskila, 050 389 1013,
etunimi.sukunimi@samok.fi